

Udenlandske SU-modtagere i Danmark

Hvordan kan udenlandske statsborgere få SU?

Er man udenlandsk statsborger, skal man opfylde nogle særlige betingelser for at kunne blive ligestillet med danske statsborgere og få SU. Der er overordnet to forskellige sæt af regler, man kan søge om ligestilling efter: danske regler eller EU-rettens regler.

Man kan blive ligestillet efter danske regler ved at opfylde et af de syv krav, som er opstillet i SU-bekendtgørelsen. Eksempelvis kan man blive ligestillet, hvis man er kommet til Danmark med sine forældre, inden man fyldte 20 år, eller hvis man er flygtning eller familiesammenført. De, som bliver ligestillet efter danske regler, er typisk personer, der bor fast i Danmark, og som formodentlig vil arbejde i Danmark efter endt uddannelse.

Der er flere måder, hvorpå man kan blive ligestillet efter EU-rettens regler. Mest omtalt er muligheden for få SU, hvis man er vandrende arbejdstager. Baggrunden for omtalen er, at EU-domstolen i 2013 slog fast, at studerende fra EU- og EØS-lande kan få SU, hvis de arbejder 10 til 12 timer om ugen i Danmark. Fra flere sider har man derfor frygtet, at udgifterne til SU til vandrende arbejdstagere ville blive store.

Udviklingen i antallet af udenlandske SU-modtagere

Metroxpress, Berlingske og BT skrev d. 12. februar 2015, at antallet af SU-modtagere uden dansk statsborgerskab var steget med næsten 50 procent fra 2011 til 2014. Aviserne skrev samtidig også, at der havde været en kraftig stigning i antallet af personer, som på baggrund af EU-retten får SU, fordi de er vandrende arbejdstagere.

Begge oplysninger er korrekte, men man bør bemærke, at den store stigning i antallet af udenlandske SU-modtagere ikke alene skyldes en stigning i antallet af personer, der får SU, fordi de er arbejdstagere i EU-rettens forstand. Som det kan ses i tabel 1, skyldes den samlede stigning primært en vækst i antallet af personer, som bliver ligestillet efter danske regler. Denne gruppe voksede fra 2011 til 2014 med 31 procent svarende til 5.555 personer. I stort omfang udgøres den samlede stigning således af mennesker, som allerede bor fast i Danmark.

Det bør i denne sammenhæng også bemærkes, at det samlede antal SU-modtagere er steget med hele 21 procent fra 3. kvartal 2011 til 3. kvartal 2014. Stigningen i antallet af personer, der bliver ligestillet efter danske regler, følger således til en vis grad en generel tendens.

Tabel 1: SU-modtagere på ungdoms- og videregående uddannelser uden dansk statsborgerskab opdelt efter årsag til ligestillingen

	2011	2012	2013	2014	Ændring 2011-2014
Ligestillet efter danske regler	17.640	20.234	22.303	23.195	5.555
EU-arbejdstagere jf. EU-retten	341	442	2.910	4.141	3.800
Øvrige årsager jf. EU-retten	1.598	2.086	2.431	2.691	1.093
Gamle ligestillingsårsager	1.396	742	379	376	-1.020
<i>Støttemodtagere uden dansk statsborgerskab i alt</i>	<i>20.800</i>	<i>23.400</i>	<i>27.900</i>	<i>30.200</i>	<i>9.400</i>

Anm.: 1) Nogle støttemodtagere har fået støtte med henvisning til flere ligestillingsårsager. De indgår under begge ligestillingsårsager, men kun en gang under "støttemodtagere uden dansk statsborgerskab i alt". 2) "Gamle ligestillingsårsager" omfatter regler, som er anvendt inden regelændringer i 2006, hvor dele af EU's opholdsdirektiv samtidig blev implementeret i SU-lov. 3) Tal for 2014 bygger på foreløbige oplysninger fra oktober 2014. 4) "Øvrige årsager jf. EU-retten" omfatter blandt andet personer, som er i familie med en statsborger i et EU- eller EØS-land.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Hvordan fordeler EU-arbejdstagere sig på de forskellige institutioner?

I skemaet nedenfor kan man se, hvordan personer, der modtager SU som vandrende arbejdstagere efter EU-rettens regler, fordeler sig på de forskellige uddannelser. Det ses, at langt størstedelen af de arbejdstagere, som er tilknyttet universiteterne, er i gang med en kandidatuddannelse. Det er derfor sandsynligt, at en stor del har taget deres bacheloruddannelse i udlandet, inden de kom til Danmark.

Tabel 2: EU- og EØS-borgere, der har modtaget SU som EU-arbejdstagere

	2011	2012	2013	2014	Ændring 2011-2014
Ungdomsuddannelser	77	99	141	172	95
AVU, HF- og STX-enkeltfag	23	34	41	56	33
Almengymnasiale uddannelser	7	6	7	12	5
EUD	38	46	63	78	40
Øvrige UU	13	14	37	32	19
Videregående uddannelser	267	352	2.777	4.492	4.225
Erhvervsakademiuddannelser	44	75	700	1.259	1.215
Professionsbachelor m. fl.	79	113	819	1.374	1.295
Universitetsbachelor	73	72	347	503	430
Kandidat	84	98	991	1.634	1.550
Hele videregående uddannelser i udlandet	4	4	4	11	7
<i>I alt</i>	<i>341</i>	<i>442</i>	<i>2.910</i>	<i>4.647</i>	<i>4.306</i>

Anm.: 1) SU-modtagere på flere uddannelsesretninger i løbet af året indgår begge steder, men kun en gang i totalen. 2) Tal for 2014 bygger på foreløbige oplysninger fra november 2014.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriet

Kilder

Tal i tabeller stammer fra:

<http://www.ft.dk/samling/20141/almdel/fiv/bilag/53/1423227.pdf>

<http://www.ft.dk/samling/20141/almdel/fiv/spm/76/svar/1183937/1438211.pdf>

Tal for det samlede antal SU-modtagere stammer fra Danmarks Statistik (AUK02)